

Täysistunto

Tiistai 9.6.2026 klo 14.01

14. Hallituksen esitys eduskunnalle tuotesektorilainsäädännön uudistamiseksi

Hallituksen esitys HE 41/2026 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 17/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.21 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Kun puhumme huoltovarmuudesta ja turvallisuudesta, puhumme lopulta hyvin arkisista asioista: siitä, että kriisin hetkellä sairaalassa riittää suojavälineitä, että energiaa ja rakennustarvikkeita on saatavilla ja että yhteiskunnan perustoiminnot eivät pysähdy tiukkaan lainsäädäntöön silloin, kun aikaa ei yksinkertaisesti ole. Tämä esitys vastaa suoraan ongelmaan, jonka opimme viime vuosien kriisistä. Pandemia ja geopoliittiset häiriöt osoittivat, että vaikka tuotteita olisi periaatteessa olemassa, ne eivät aina pääse ajoissa markkinoille — sertifikaatit viivästyvät, toimitusketjut katkeavat ja kansalliset viranomaiset toimivat eri tahtiin. Tämä on vakava turvallisuusriski, joka meidän tulee torjua ennen kuin seuraava yhteiskunnallinen kriisi koettelee kestävyttämme.

Arvoisa puhemies! On syytä kysyä ääneen, mitä tämä esitys tekee käytännössä. Se luo selkeän hätätilamenettelyn, jota voidaan käyttää vain erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa. Kun Euroopan unionissa todetaan sisämarkkinoiden hätätila ja tietyt tuotteet nimetään kriittisiksi, Suomi voi tämän lain nojalla toimia nopeasti. Viranomainen voi myöntää määräaikaisen luvan tuoda ja ottaa käyttöön turvallisia tuotteita silloinkin, kun normaali sertifiointiprosessi ei ehdi valmistua. Myös talousvaliokunta on tehnyt esitykseen tarkennuksia, jotka parantavat kokonaisuutta turvallisuuden näkökulmasta. Siksi turvallisuudesta ei tingitä, mutta turha viivyttely poistetaan.

Arvoisa puhemies! On tärkeää korostaa, että kyse ei ole vapaalipuista tai sääntöjen romuttamisesta, päinvastoin. Laki edellyttää, että tuotteiden turvallisuus voidaan luotettavasti osoittaa, ne merkitään erikseen kriisinaikaisiksi tuotteiksi ja niitä valvotaan tavallista tarkemmin. Jos tuote osoittautuu vaaralliseksi, lupa voidaan välittömästi peruuttaa. Tämä on vastuullista varautumista, ei riskinottoa. Samalla esitys vahvistaa viranomaisten yhteistyötä, kun tieto poikkeusluvista, riskeistä ja markkinoille tulevista tuotteista liikkuu viranomaisten, Tullin ja muiden EU-maiden välillä. Tämä parantaa tilannekuvaa ja estää sen, että kriisin keskellä jokainen maa tai viranomainen toimii omissa silloissaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2026 vp

Arvoisa puhemies! Turvallisuus ja huoltovarmuus eivät synny kriisin hetkellä vaan etukäteen rakennetuista rakenteista. Varautumisen täytyy tapahtua syvän rauhantilan aikana. Tämä laki on juuri sellainen rakenne. Se varmistaa, että kun seuraava kriisi tulee, Suomi pystyy toimimaan nopeasti, hallitusti ja ennen kaikkea turvallisesti. Siksi pidän tätä esitystä tärkeänä osana Suomen varautumista ja kokonaisturvallisuutta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen on poissa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 41/2026 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.